

GS-Voorstel

Besluitnummer
PZH-2023-834103109
DOS-2016-0004358

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	27 juni 2023	n.v.t.

Onderwerp

Beleidsvaluatie subsidies 2015-2022

Advies

- Vast te stellen het rapport Beleidsvaluatie subsidies 2015-2022.
- Vast te stellen de GS-brief aan PS waarmee de beleidsvaluatie ter kennisname aangeboden wordt aan PS.
- Vast te stellen de publiekssamenvatting van de beleidsvaluatie subsidies 2015-2022.

Besluit GS

Vastgesteld met een machtiging voor de portefeuillehouder om in de brief aan Provinciale Staten:

- Te benadrukken dat het om een extern onderzoek gaat;
- Dat de provincie zelf nog een analyse van de uitkomsten van dit onderzoek zal uitvoeren;
- Te benadrukken dat bij het verstrekken en verdelen van subsidies altijd politieke en beleidsmatige afwegingen worden gemaakt..

Bijlagen

1. Rapport doeltreffendheid subsidieregelingen PZH
2. GS brief aan Provinciale Staten – Beleidsvaluatie subsidies 2015-2022

1 Toelichting voor het College

Het verstrekken van subsidies is een belangrijk beleidsinstrument waarmee de provincie ondersteuning biedt aan ontwikkelingen en initiatieven die bijdragen aan de provinciale ambities en beleidsdoelen. Het financiële gewicht van subsidies is aanzienlijk: de afgelopen jaren bestonden de totale provinciale uitgaven voor ongeveer een derde uit subsidies (circa €314 miljoen). Dit bedrag wordt besteed aan meer dan 90 zogenaamde ‘subsidieonderwerpen’, vaak geclusterd in een tiental subsidieregelingen met bijbehorende subsidieopenstellingen en subsidieparagrafen.

De provincie heeft voor de periode 2015-2022 onderzocht hoe de doeltreffendheid (en in mindere mate de doelmatigheid) van de subsidieonderwerpen zich heeft ontwikkeld en hoe dit nog verder verbeterd kan worden. Hiervoor zijn meerdere onderzoeken uitgevoerd: in 2018, over de jaren 2015-2018, in 2021 over de jaren 2018-2020 en dit jaar voor de jaren 2020-2022. Bij de laatste subsidie-evaluatie in 2021 zijn 65 subsidieonderwerpen op doeltreffendheid beoordeeld en is de doelmatigheid verkend. Op het gebied van doeltreffendheid viel op dat de provincie grote stappen had gezet middels de (door)ontwikkeling van beleidstheorieën en meerdere beleidsindicatoren. De theoretische basis voor het beoordelen van doeltreffendheid was voor alle 65 onderzochte subsidieonderwerpen aanwezig in de vorm van beleidstheorieën. Voor wat betreft de verkenning van de doelmatigheid kon worden geconcludeerd dat de provincie nog niet beschikte over de benodigde, kwantitatieve informatie over interne uitvoeringskosten om zicht te krijgen op doelmatigheid.

Voor de periode 2020 – 2022 zijn dit de drie belangrijkste bevindingen en aanbevelingen:

1. **Het aantal subsidieonderwerpen neemt toe.** In het onderzoek zijn 93 subsidieonderwerpen onderzocht, totaal 28 meer ten opzichte van het vorige onderzoek. Het onderzoek uit 2015 en 2018 omvatte achtereenvolgens 55 en 65 onderzochte subsidieonderwerpen. Ten opzichte van het laatste onderzoek zijn er 28 subsidieonderwerpen meer opgenomen in het onderzoek. De toename is hoofdzakelijk te verklaren door:
  - a. Inwerkingtreding van nieuwe subsidieonderwerpen.
  - b. Splitsingen van subsidieonderwerpen waarbij één subsidieonderwerp zich uitsplitst in twee of meerdere subsidieonderwerpen. De afsplitsing is dan als nieuw subsidieonderwerp meegenomen.

De belangrijkste aanbevelingen hierbij zijn om meer inhoudelijk te kijken naar (het instrument) subsidie waarbij hiervoor een heldere afweging wordt opgenomen in een beleidstheorie. Daarnaast dient overdracht van subsidieonderwerpen meer zorgvuldig plaats te vinden waarbij wordt nagegaan of het subsidieonderwerp nog wel aansluit bij het dan geldende beleid.

2. **Doeltreffendheid en de ontwikkeling naar doelgerichtere subsidies stagneert.** Om de ontwikkeling van de doeltreffendheid over een langere periode zichtbaar te maken, is onderzocht of en in welke mate de doeltreffendheid van het subsidieonderwerp ten opzichte het vorige onderzoek is veranderd. Alle subsidieonderwerpen zijn beoordeeld op 1) de mate waarin de doelstelling van het subsidie-onderwerp wordt gerealiseerd (het subsidiedoel) en 2) de mate waarin deze bijdraagt aan het realiseren van het beleidsdoel van de provincie.
  - a. Totaal 16 subsidieonderwerpen (18%) is bewezen doeltreffend op het niveau van het subsidieonderwerp en 1 subsidieonderwerp (1%) op het niveau van het beleidsdoel. Het zwaartepunt van de mate van doeltreffendheid op zowel het niveau van het subsidiedoel als op het niveau van beleidsdoel ligt bij potentieel doeltreffend.

- b. Van de onderzochte subsidieonderwerpen zijn er 10 die een progressie laten zien in doeltreffendheid en 8 die een achteruitgang laten zien. Het merendeel van de subsidieonderwerpen is in doeltreffendheid gelijk gebleven.
- c. De theoretische basis voor beoordelen van doeltreffendheid is aanwezig, maar het ontbreekt aan voldoende (data gedreven) beleidsindicatoren. Beleidsindicatoren zijn essentieel voor het zichtbaar maken van effecten van beleid en om te sturen op beleidsontwikkeling.

Een mogelijke verklaring voor de stagnering is dat de provincie heeft tussen 2015-2022 grote stappen gezet, met a) de (door)ontwikkeling van beleidstheorieën en b) meerdere beleidsindicatoren, gericht op het inzichtelijk maken van de effecten van subsidies. De geambieerde vervolgstappen zijn in de jaren 2018-2022 grotendeels gestagneerd, waardoor een beperkte ontwikkeling zichtbaar is in het aantoonbaar maken van de effecten van subsidies. Verder zijn er relatief veel subsidieonderwerpen onderzocht die kortlopend zijn en/of te kort in werking zijn om *ex post* resultaten aan te tonen. Wanneer dit wordt gecombineerd met de tweejaarlijkse frequentie van evalueren, kan dit ertoe leiden dat er weinig veranderingen zichtbaar zijn.

De belangrijkste aanbevelingen zijn gericht op het ontwikkelen van een provincie-brede visie op monitoren en evalueren en het borgen van kennis over doeltreffendheid in de organisatie. Evalueren vanuit het beleidsdoel, waarvan subsidie - als instrument- onderdeel is en waarbij (data-gedreven) beleidsindicatoren horen.

3. **Doelmatigheid heeft de aandacht, maar is nog niet voldoende ingebed.** De relatie tussen de effecten van subsidies en de kosten hiervan is nog niet te maken. Een subsidie is doelmatig als het gewenste effect tegen zo min mogelijk kosten wordt bereikt. De informatie die nodig is om hierover een oordeel te geven is niet standaard onderdeel van het werkproces. Het gaat om informatie over uitvoeringskosten voor provincie en de doelgroep maar ook over daadwerkelijke beleidsresultaten in de praktijk voor het subsidiebedrag. In algemene zin is er beperkte actieve kennis aanwezig om doelmatigheid te monitoren en te verbeteren. De belangrijkste aanbevelingen hierbij zijn gericht op het expliciet onderscheid maken tussen kleine en grote doelmatigheid en afspraken te maken over het niveau waarop de provincie welke inzichten wil krijgen. Kleine doelmatigheid is hierbij de efficiency van het subsidieproces (de verhouding input-output). Grote doelmatigheid gaat over de verhouding tussen *input* (fte, middelen) en de *outcome* (maatschappelijke realisatie).

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag exclusief BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 8 - Bedrijfsvoering - Financiën en Organisatie
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Er zijn geen juridische consequenties.

2 Voorafgaande besluitvorming

- Rapport beleidsevaluatie subsidies 2015-2020: vastgesteld door GS en toegezonden aan PS d.d. 27 juni 2023.

3 Proces

PS zal middels een GS-brief geïnformeerd worden. In het vervolg zal de evaluatie van de subsidieregelingen meegenomen worden in de op de Lange Termijn Agenda aangekondigde evaluaties van de beleidsdoelen.

4 Participatie en rolneming

Participatie en rolneming zijn niet van toepassing.

5 Communicatiestrategie

Alle stukken worden op de website en het Binnenplein gepubliceerd.